

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΜΗΜΑ Β

Αριθμός 5199

Παρασκευή, 17 Ιανουαρίου 2020

65

Αριθμός 182**ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ**

Αίτηση της Εταιρείας Energean International Ltd, HE 262224, για Χορήγηση Άδειας για Ιδιοκτησία, Κατασκευή και Εκμετάλλευση Εγκατάστασης Φυσικού Αερίου

Στη συνεδρίαση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2020 υπ' αριθμόν 04/2020, τέθηκαν ενώπιον της ΠΑΕΚ:

- Ο φάκελος της υπ' αριθμόν ΦΑ-3 αίτησης της εταιρείας Energean International Ltd για χορήγηση άδειας ιδιοκτησίας, κατασκευής και εκμετάλλευσης εγκατάστασης φυσικού αερίου και όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία που τη συνοδεύουν,
- το Εσωτερικό Σημείωμα του Γραφείου της ΠΑΕΚ, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την πιο πάνω αίτηση,
- η έκθεση του εμπειρογνώμονα σε θέματα αγορών φυσικού αερίου, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2019 στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών αναφορικά με την αδειοδότηση εγκατάστασης φυσικού αερίου που περιλαμβάνει αγωγό από την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) του Ισραήλ έως την προβλήτα στην περιοχή του Βασιλικού και το σημείο κατάληξης αυτού,
- το Εσωτερικό Σημείωμα του Γραφείου της ΠΑΕΚ, ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την έκθεση του εμπειρογνώμονα σε θέματα αγορών φυσικού αερίου,
- οι νομικές γνωματεύσεις εξωτερικών νομικών συμβούλων, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2020, και
- το Εσωτερικό Σημείωμα του Γραφείου της ΠΑΕΚ, ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 2020 σχετικά με τις νομικές γνωματεύσεις των νομικών συμβούλων.

Τα Μέλη της ΠΑΕΚ μελετώντας την αίτηση της εταιρείας Energean International Ltd για χορήγηση άδειας ιδιοκτησίας, κατασκευής και εκμετάλλευσης εγκατάστασης φυσικού αερίου η οποία υποβλήθηκε στη ΠΑΕΚ στις 19 Νοεμβρίου 2019 διαπίστωσαν ότι, όπως προκύπτει από την αίτηση, η προτεινόμενη τοποθεσία των εγκαταστάσεων τις οποίες θα καλύπτει η άδεια ξεκινάει από την ΑΟΖ του Ισραήλ στην οποία θα είναι εγκατεστημένη η πλωτή μονάδα παραγωγής, αποθήκευσης και εκφόρτωσης (Floating Production Storage and Offloading, FPSO) της Energean Israel Ltd. Η μονάδα FPSO θα διοχετεύει φυσικό αέριο σε υποθαλάσσιο αγωγό ο οποίος θα ξεκινάει από την ΑΟΖ του Ισραήλ, θα συνεχίζει την πορεία του μέσα στην Κυπριακή ΑΟΖ και θα τερματίζεται στην προβλήτα της VTT Vasiliko Ltd (VTTV), η οποία βρίσκεται πλησίον του βιομηχανικού λιμανιού Βασιλικού στην κοινότητα Μαρί της επαρχίας Λάρνακας.

Ουσιαστικά η προτεινόμενη με την αίτηση εγκατάσταση, κατά το τι αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία, αποτελεί υποθαλάσσιο αγωγό ο οποίος θα εισέρχεται στην κυπριακή ΑΟΖ και τα χωρικά της ύδατα με κατάληξη τις εγκαταστάσεις της VTTV στο βιομηχανικό λιμάνι Βασιλικού. Περαιτέρω διαπίστωσαν ότι, όπως προκύπτει από την αίτηση, η αιτήτρια εταιρεία Energean International Ltd θα είναι ιδιοκτήτης και δικαιούχος του αγωγού και θα είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία του, ενώ η μονάδα FPSO ανήκει στην Energean Israel Ltd και ο τερματισμός του αγωγού και το σημείο σύνδεσης των πιθανών πελατών θα βρίσκεται στην προβλήτα της VTTV. Ο αγωγός θα τροφοδοτείται με φυσικό αέριο από τις γεωτρήσεις της Energean Israel Ltd που βρίσκονται στο οικόπεδο Karish εντός της ΑΟΖ του Ισραήλ.

Η ΠΑΕΚ, σε συνέχεια του Εσωτερικού Σημειώματος του Γραφείου της ΠΑΕΚ ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, διερευνώντας κατά πόσο η εγκατάσταση φυσικού αερίου όπως περιγράφεται στην αίτηση εμπίπτει κάτω από τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμο (Ν. 183(I)/2004) («ο Νόμος»), ζήτησε την άποψη τόσο εμπειρογνώμονα επί των θεμάτων αγοράς του φυσικού αερίου όσο και εξωτερικών νομικών συμβούλων.

Συγκεκριμένα, η ΠΑΕΚ απευθύνθηκε σε εμπειρογνώμονα σε θέματα αγορών φυσικού αερίου, για ετοιμασία τεχνικής έκθεσης και ακολούθως σε εξωτερικούς νομικούς συμβούλους, για νομικές γνωματεύσεις, αναφορικά με την αδειοδότηση εγκατάστασης φυσικού αερίου που περιλαμβάνει αγωγό από την ΑΟΖ του Ισραήλ έως την προβλήτα στην περιοχή του Βασιλικού και το σημείο κατάληξης αυτού.

Σύμφωνα με την έκθεση του εμπειρογνώμονα σε θέματα αγορών φυσικού αερίου:

- Οι αγωγοί που αποτελούν ανάντη δίκτυο αγωγών δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της Οδηγίας 2009/73/EK σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου («η Οδηγία»), σε αντίθεση με τους αγωγούς μεταφοράς, οι οποίοι εμπίπτουν,
- οι αγωγοί ανάντη δεν αποτελούν αντικείμενο των αρμοδιοτήτων των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, όπως είναι η ΠΑΕΚ, οι αρμοδιότητες των οποίων απορρέουν από την Οδηγία, σε αντίθεση με τους αγωγούς μεταφοράς, οι οποίοι εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών.

Ο Σύμβουλος καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εγκατάσταση για την οποία αιτείται η χορήγηση άδειας ιδιοκτησίας, κατασκευής και εκμετάλλευσης εγκατάστασης φυσικού αερίου, αποτελεί ανάντη δίκτυο υποθαλάσσιων αγωγών και, ως εκ τούτου, σύμφωνα με την Οδηγία, το Νόμο και τους περί Υποθαλάσσιων Αγωγών Κανονισμούς του 2014 (ΚΔΠ 579/2014), δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΠΑΕΚ, καθώς δεν αποτελεί εγκατάσταση μεταφοράς, σύμφωνα με την Οδηγία.

Η έκθεση του εμπειρογνώμονα σε θέματα αγορών φυσικού αερίου μελετήθηκε ενδελεχώς από το Γραφείο της ΠΑΕΚ και σε σχετικό Εσωτερικό Σημείωμα ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2019 καταγράφηκε η θέση του Γραφείου της ΠΑΕΚ. Σύμφωνα με το Γραφείο της ΠΑΕΚ η προτεινόμενη με την αίτηση εγκατάσταση φυσικού αερίου αποτελεί προς τα ανάντη αγωγό και δεν εμπίπτει κάτω από το Νόμο και τις αρμοδιότητες της ΠΑΕΚ.

Σύμφωνα με την πρώτη νομική γνωμάτευση που έλαβε η ΠΑΕΚ:

- Οι αγωγοί που συνδέουν έργο παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου τρίτης χώρας με εργοστάσιο επεξεργασίας ή με τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης εντός κράτους μέλους θα πρέπει να θεωρούνται ότι είναι δίκτυα αγωγών προς τα ανάντη,
- αυτό που ζητάει η αιτήτρια εταιρεία, δηλαδή την κατασκευή αγωγού από το Ισραήλ ο οποίος θα έχει ως τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης την προβλήτα της VTTV Ltd στο Βασιλικό, αποτελεί, σύμφωνα με τις διατάξεις

της τροποποιητικής Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692 («η τροποποιητική Οδηγία»), δίκτυο αγωγών προς τα ανάντη, εφόσον είναι αγωγός που συνδέει το έργο παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου τρίτης χώρας με τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης εντός κράτους μέλους,

- οι αγωγοί ανάντη δεν αποτελούν αντικείμενο των αρμοδιοτήτων των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, όπως είναι η ΡΑΕΚ, οι αρμοδιότητες των οποίων απορρέουν από την Οδηγία,

και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο περιγραφόμενος από την αιτήτρια αγωγός δεν εμπίπτει κάτω από το Νόμο και για το λόγο αυτό δεν απαιτείται η έκδοση οποιασδήποτε άδειας από τη ΡΑΕΚ, τονίζοντας δε, ότι ο εν λόγω αγωγός εμπίπτει κάτω από τον περί της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και Υφαλοκρηπίδας Νόμο του 2004 (64(Ι)/2004), συμφώνως του οποίου η διαχείριση τέτοιων αγωγών γίνεται από την Κυπριακή Δημοκρατία και συγκεκριμένα η άδεια για κατασκευή τέτοιων αγωγών δίδεται από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων.

Σύμφωνα με τη δεύτερη νομική γνωμάτευση που έλαβε η ΡΑΕΚ:

- Η ΡΑΕΚ δεν μπορεί και είναι αναρμόδια να αδειοδοτήσει την αιτούμενη εγκατάσταση λόγω του ότι η εγκατάσταση αποτελείται, κατά το τι αφορά την περίπτωση της Κύπρου, από υποθαλάσσιο αγωγό ο οποίος θα ξεκινάει από την ΑΟΖ τρίτης χώρας και θα περνά διαμέσου της ΑΟΖ και των χωρικών υδάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας με κατάληξη στις εγκαταστάσεις της VTTV στο βιομηχανικό λιμάνι Βασιλικού,
- ο εν λόγω αγωγός εκπίπτει εντελώς του πεδίου εφαρμογής του Νόμου και η αιτούμενη άδεια δεν εμπίπτει σε οποιοδήποτε τύπο άδειας που προνοείται στο Νόμο,
- ο εν λόγω αγωγός θα συνδέει απευθείας έργο παραγωγής φυσικού αερίου τρίτης χώρας και δη του Ισραήλ με τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης στην Κύπρο και επομένως θεωρείται αγωγός προς τα ανάντη, ο οποίος εξαιρείται από την εφαρμογή της Οδηγίας και της τροποποιητικής Οδηγίας,

και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, η ΡΑΕΚ στερείται αρμοδιότητας αδειοδότησης του αγωγού που αιτείται η εταιρεία Energean International Ltd διότι θεωρείται αγωγός προς τα ανάντη και εξαιρείται της εφαρμογής της Οδηγίας και της τροποποιητικής Οδηγίας αλλά και του Νόμου ενώ επιπλέον δεν μπορεί να θεωρηθεί ως «γραμμή διασύνδεσης» με βάση το Νόμο και την Οδηγία.

Οι πιο πάνω γνωματεύσεις, μελετήθηκαν ενδελεχώς από το Γραφείο της ΡΑΕΚ και σε σχετικό Εσωτερικό Σημείωμα, ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 2020 καταγράφηκε η θέση του Γραφείου της ΡΑΕΚ. Σύμφωνα με το Γραφείο της ΡΑΕΚ η προτεινόμενη με την αίτηση εγκατάσταση φυσικού αερίου αποτελεί αγωγό προς τα ανάντη, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΡΑΕΚ. Συνεπώς, όπως καταλήγει το Γραφείο της ΡΑΕΚ, η ΡΑΕΚ δεν έχει ούτε την αρμοδιότητα, ούτε την εξουσία να χορηγήσει μια τέτοια άδεια.

Τα Μέλη της ΡΑΕΚ αφού μελέτησαν διεξοδικά τα πιο πάνω και έλαβαν, επίσης, υπόψη:

- Τον περί της Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμο (Ν. 183(Ι)/2004) και εξ' αυτών εκδιδόμενους Κανονισμούς και ειδικότερα τους περί της Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Έκδοση Αδειών) Κανονισμούς (ΚΔΠ 298/2006),
- την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2009/73/ΕΚ και την τροποποιητική αυτής (ΕΕ) 2019/692 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου,
- ειδικότερα τους όρους που προκύπτουν από το Νόμο και τις Οδηγίες 73/2009/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/692:
  - «μεταφορά» σημαίνει τη μεταφορά φυσικού αερίου μέσω δικτύου που αποτελείται κυρίως από αγωγούς υψηλής πίεσης, εξαιρουμένων προς τα ανάντη δικτύου αγωγών και του δικτύου στο οποίο το τμήμα των αγωγών υψηλής πίεσης χρησιμοποιείται κυρίως στο πλαίσιο τοπικής διανομής φυσικού αερίου, με σκοπό την παροχή σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένου του εφοδιασμού,
  - «προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών» σημαίνει κάθε αγωγό ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος ενός έργου παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου ή χρησιμοποιείται για την παροχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς ένα εργοστάσιο ή τερματικό σταθμό επεξεργασίας ή τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης,
  - «γραμμή διασύνδεσης» σημαίνει τη γραμμή μεταφοράς, που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών με αποκλειστικό σκοπό τη σύνδεση των εθνικών συστημάτων μεταφοράς των εν λόγω κρατών μελών,
  - «αγωγοί που συνδέουν έργο παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου τρίτης χώρας με εργοστάσιο επεξεργασίας ή με τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης εντός κράτους μέλους θα πρέπει να θεωρούνται ότι είναι δίκτυα αγωγών προς τα ανάντη,
- τον περί Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και Υφαλοκρηπίδας Νόμο του 2004 και τους περί Υποθαλάσσιων Αγωγών Κανονισμούς (ΚΔΠ 579/2014),
- την αίτηση της εταιρείας Energean International Ltd για χορήγηση άδειας ιδιοκτησίας, κατασκευής και εκμετάλλευσης εγκατάστασης φυσικού αερίου,
- το γεγονός ότι όπως προκύπτει από την αίτηση η προτεινόμενη τοποθεσία της εγκατάστασης φυσικού αερίου ξεκινά από την ΑΟΖ του Ισραήλ στην οποία θα είναι εγκαταστημένη η πλωτή μονάδα παραγωγής, αποθήκευσης και εκφόρτωσης (FPSO) της αιτήτριας εταιρείας από την οποία θα διοχετεύεται φυσικό αέριο σε υποθαλάσσιο αγωγό, και θα συνεχίζει την πορεία του μέσα στην κυπριακή ΑΟΖ και θα τερματίζεται στην προβλήτα της VTTV η οποία βρίσκεται πλησίον του βιομηχανικού λιμανιού στο Βασιλικό,
- το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από την αίτηση, η προτεινόμενη εγκατάσταση φυσικού αερίου αποτελεί υποθαλάσσιο αγωγό που θα ξεκινάει από σημείο παραγωγής φυσικού αερίου στο Ισραήλ, θα εισέρχεται στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας και τα χωρικά της ύδατα και θα καταλήγει στις εγκαταστάσεις της VTTV στο βιομηχανικό λιμάνι Βασιλικού και, ως εκ τούτου, αποτελεί αγωγό προς τα ανάντη,

- το γεγονός ότι, εφόσον η προτεινόμενη εγκατάσταση φυσικού αερίου αποτελεί αγωγό προς τα ανάντη, αυτός εμπίπτει ξεκάθαρα στην εξαίρεση του όρου «μεταφορά» του Νόμου,
- το γεγονός ότι οι αγωγοί που αποτελούν ανάντη δίκτυο αγωγών δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο του Νόμου και της Οδηγίας και δεν αποτελούν αντικείμενο των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕΚ, ως η Εθνική Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Κύπρου, οι αρμοδιότητες της οποίας απορρέουν από το Νόμο και την Οδηγία, σε αντίθεση με τους αγωγούς μεταφοράς, οι οποίοι εμπίπτουν στο αντικείμενο του Νόμου και της Οδηγίας και στις αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ,
- το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από την αίτηση, εφόσον η προτεινόμενη εγκατάσταση φυσικού αερίου αποτελεί υποθαλάσσιο αγωγό ο οποίος θα συνδέει απευθείας έργο παραγωγής φυσικού αερίου τρίτης χώρας με τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης στην Κύπρο και δεν θα συνδέει δύο εθνικά συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου κρατών μελών, δεν αποτελεί «γραμμή διασύνδεσης»,

διαπίστωσαν ομόφωνα ότι η προτεινόμενη με την αίτηση εγκατάσταση φυσικού αερίου αποτελεί αγωγό προς τα ανάντη, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμου (Ν. 183(Ι)/2004) και συνεπώς η ΡΑΕΚ δεν έχει αρμοδιότητα και/ή εξουσία να αδειοδοτήσει την αιτούμενη εγκατάσταση, και στη βάση των διαμειφθέντων:

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ

1. Να μη χορηγήσουν την αιτούμενη άδεια για ιδιοκτησία, κατασκευή και εκμετάλλευση εγκατάστασης φυσικού αερίου, στην εταιρεία Energean International Ltd, λόγω έλλειψης αρμοδιότητας και/ή εξουσίας της ΡΑΕΚ καθότι η προτεινόμενη με την αίτηση εγκατάσταση φυσικού αερίου δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμου (Ν.183(Ι)/2004).
2. Τη δημοσίευση της απόφασης της ΡΑΕΚ στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και την ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ.
3. Την κοινοποίηση της απόφασης της ΡΑΕΚ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
4. Τη γνωστοποίηση της απόφασης της ΡΑΕΚ στην εταιρεία Energean International Ltd.
5. Η απόφαση της ΡΑΕΚ να τεθεί σε ισχύ από την ημέρα δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.